

METODOLOGIA BADAŃ BIBLIOTEKOZNAWCZYCH

Prowadzący: dr hab. Bogumiła Staniów prof. UW

Treści :

1-2. Zajęcia organizacyjne.

3-6. Bibliotekoznawstwo jako nauka o kilku polach i przedmiotach badawczych oraz różnorodnych metodach badawczych (własnych i zapożyczonych z innych nauk; ogólnych i szczegółowych; ilościowych i jakościowych); w ujęciu historycznym i współcześnie. Metody, techniki i narzędzia badawcze - zakres pojęć.

7-10 A. Metody organizacji badań (np. sondaż diagnostyczny, m. eksperymentalna, studium indywidualnego przypadku [*case study*], badania podłużne, badania jakościowe).

11-14. B. Metody gromadzenia materiału, czyli techniki badawcze (ankieta, wywiad, obserwacja, badanie dokumentacji bibliotecznej, analiza zawartości (np. prasy), m. bibliograficzna).

15-18. C. Metody opracowania materiału (analityczna i/lub syntetyczna, porównawcza, historyczna, statystyczna, bibliometryczna, funkcjonalna, systemowa).

19-22. D. Nowe metody badawcze w nauce o bibliotece (np. m. badań operacyjnych).
Bibliotekoznawstwo a inne nauki.

23-24. Prezentacja tematyki prowadzonych przez doktoranta badań i stosowanych/planowanych metod badawczych - symulacje wystąpień.

25-28. E. Prezentacja tematyki prowadzonych przez doktoranta badań i stosowanych/planowanych metod badawczych na otwartym zebraniu Zakładu Bibliotekoznawstwa.

29-30. Podsumowanie zajęć, zaliczenia, ewaluacja.

Lektury podstawowe:

Analiza systemowa: podstawy i metodologia, pod red. W. Findeisena, Warszawa 1985.

Bibliologia. Problemy badawcze nauk humanistycznych, pod red. D. Kuźminy, Warszawa 2007.

GONDEK E., *Bibliotekarstwo a bibliotekoznawstwo, bibliologia i informatologia*, [w:] Bibliotekarstwo, pod red. A. Tokarskiej, Warszawa 2013, s. 102-114.

GONDEK E., *Metody badań ogólnie stosowane i szczególne*, [w:] Bibliotekarstwo, pod red. A. Tokarskiej, Warszawa 2013, s. 115-126.

BRZEZIŃSKI J., *Badania eksperymentalne w psychologii i pedagogice*, wyd. 2 popr., Warszawa 2008.

CRASWELL W., *Projektowanie badań naukowych. Metody jakościowe, ilościowe i mieszane*.
Kraków 2013.

DENZIN N.K., Lincoln Y.S., *Metody badań jakościowych*, Warszawa 2009.

GORISZOWSKI W., *Podstawy metodologiczne badań pedagogicznych*, Warszawa 2006.

HAJDUK Z., *Ogólna metodologia nauk*, Lublin 2001.

KONARZEWSKI K., *Jak uprawiać badania oświatowe*, Warszawa 2000.

ŁOBOCKI M., *Metody i techniki badań pedagogicznych*, Kraków, 2006.

NOWAK S., *Metodologia badań społecznych*, Warszawa 2007.

PALKA S., *Metodologia. Badania. Praktyka pedagogiczna*, Gdańsk 2006.

PAMUŁA S., *Metoda analizy zawartości prasy i jej zastosowanie w wybranych tygodnikach*.
Częstochowa 1996.

PILCH T., BAUMAN T., *Zasady badań pedagogicznych*, Warszawa 2010.

PISAREK W., *Analiza zawartości prasy*, Kraków 1983.

RATAJEWSKI J.: *Wprowadzenie do bibliotekoznawstwa czyli wiedza o bibliotece w różnych dawkach*, Warszawa 2002.

RUBACHA K., *Metodologia badań nad edukacją*, Warszawa 2008.

SITARSKA A., *Systemowe badanie bibliotek: studium metodologiczne*, Białystok 2005.

SKALSKA-ZLAT M., *Bibliometria - pojęcia, metody, kierunki badań*, „Roczniki Biblioteczne” 1988, z. 2, s. 259-283.

SKALSKA-ZLAT M., *Bibliometryczne badania rozwoju dyscypliny naukowej*, Wrocław 1993.

SZTUMSKI J., *Wstęp do metod i technik badań społecznych*, wyd. 7 zm. i uzup., Warszawa 2010.

Warunki zaliczenia:

Zaliczenie na ocenę

Doktoranci każdorazowo przygotowują na zajęcia [A-D] wyszukany przez siebie i zaakceptowany przez prowadzącego seminarium przykład badań (opisanych w monografii, artykule w czasopiśmie lub w rozdziale pracy zbiorowej) z zakresu bibliotekoznawstwa, wykorzystujących metody badawcze, które są przedmiotem zajęć. Zadaniem doktoranta-eksperta jest - przed zajęciami - dokonać szczegółowej analizy wybranej publikacji pod kątem zastosowanej w niej metody badawczej, a w trakcie zajęć - udzielić grupie możliwie wyczerpujących odpowiedzi na wszystkie pytania dotyczące badań opisanych w pracy oraz uzasadnić, dlaczego zastosowana metoda badawcza została, według niego, dobrana właściwie (lub niewłaściwie). Grupa bierze udział w zajęciach na zasadzie pytań do eksperta - zadaniem uczestników zajęć jest zdobycie jak największej ilości informacji o metodach i sposobie przeprowadzenia badań w prezentowanej publikacji.

Prezentacja doktoranta dotycząca stosowanych/planowanych metod badawczych.

- obecność na zajęciach

- przygotowanie do wszystkich zajęć.

UWAGA: Decyzję o ocenie z seminarium podejmuje prowadzący, biorąc pod uwagę aktywność i zaangażowanie doktoranta oraz dokładność i samodzielność wykonania powyższych zadań. W przypadku nieobecności na zajęciach doktorant składa odpowiednią pracę pisemną. Nieobecność na prezentacji E i złożenie tylko pracy pisemnej skutkuje obniżeniem oceny końcowej o jeden stopień.